

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobkyně:

S. B. H., narozená dne X,
státní příslušnost: X,
toho času pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová,
Jezová 1501, 294 21 Bělá pod Bezdězem-Jezová,
zastoupená: *Organizace pro pomoc uprchlíkům, org. pomoci
uprchlíkům, Kovářská 4, 190 00 Praha 9,*

proti

žalované:

Policie České republiky,
Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje,
Odbor cizinecké policie,
Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort,
sídlem Nádražní 2, 306 28 Plzeň,

v řízení o žalobě ze dne 29. 8. 2022 proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 7. 2022, č. j.
KRPP-112181-3/ČJ-2022-030022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobou naříkaným rozhodnutím žalované ze dne 29. 7. 2022, č. j. KRPP-112181-3/ČJ-2022-030022, byla žalobkyně zajištěna podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (dále jen „**zákon o pobytu cizinců**“), za účelem správního vyhoštění a zároveň jí byla podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanovena doba trvání zajištění na 60 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tj. ode dne 28. 7. 2022.

II.

Žaloba

2. Proti rozhodnutí žalované o zajištění brojila žalobkyně žalobou, v níž namítala zejména následující: žalovaná v napadeném rozhodnutí nijak nezohlednila žalobkyni jako oběť domácího násilí a její zranitelnost. Žalovaná neučinila kroky pro identifikaci žalobkyně jako zranitelné osoby. Zranitelnost žalobkyně nebyla v celém rozhodnutí ani jednou zmíněna a reflektována, a to ani ve vztahu k přiměřenosti užití prostředku zajištění jako celku, k jeho alternativám či ve vztahu k délce zajištění. Zejména pak tato skutečnost nebyla zohledněna ve vztahu k podmínkám zajištění v ZZC Bělá-Jezová. Žalovaná se nijak nezabývala otázkou, zda bude mít žalobkyně jako oběť domácího násilí přístup k potřebné péči pro oběti domácího násilí. Dále měla žalovaná přistoupit k uplatnění opatření spočívajícího v umístění žalobkyně do jednoho z pobytových středisek Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra, kde by žalobkyně byla k dispozici žalovanému správnímu orgánu. Dále žalovaná nezohlednila překážky vycestování, které žalobkyně v průběhu správního řízení zmiňovala, a to zejména s ohledem na vnímání domácího násilí v Iráku a přežívání patriarchálních postojů v irácké společnosti. Těmito skutečnostmi se žalovaná stran realizovatelnosti vyhoštění nezabývala. Dále žalobkyně namítla délku zajištění, která je podle ní nepřiměřená a zbavuje ji přístupu k účinnému soudnímu přezkumu v řádných intervalech. Dále namítla nesrozumitelnost napadeného rozhodnutí naznačující nedostatečné individuální posouzení. Žalovaná pochybila i procesně, když s žalobkyní neprovedla pohovor či doplňující pohovor osoba stejného pohlaví. Žalobkyně utekla před násilnickým manželem, a bylo tak zcela nevhodné a neetické, že byla vyslýchána osobou mužského pohlaví a za přítomnosti tlumočníka mužského pohlaví.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná k žalobě uvedla především následující: zranitelnost žalobkyně a řešení jejího postavení jako oběti domácího násilí ze strany iráckých úřadů nelze předjímat na základě obecných informací, když není zřejmé, zda žalobkyně svou situaci s iráckými úřady jakkoliv řešila. Žalovaná na základě skutečností zjištěných v době rozhodování o zajištění žalobkyni neidentifikovala jako zranitelnou osobu, neboť tomu neodpovídaly z její strany podané informace. Žalovaná ke kontextu okolností protiprávního jednání žalobkyně uvádí, že si žalobkyně byla vědoma, že k cestě po Evropě musí disponovat platným cestovním dokladem a oprávněním k pobytu, a přesto se na cestu z Turecka do Německa vydala bez těchto dokladů, přičemž k jejímu odhalení došlo až kontrolou po přejezdu hranic z ČR do Německa. V návaznosti na uvedené nebylo použití zvláštního opatření vyhodnoceno jako dostačující, neboť registrace odchodu z příjmacího nebo pobytového střediska je pouze evidenční úkon, jenž nijak nezamezí žalobkyni opustit území ČR. Účel zajištění navázaný na uskutečnitelnost správního vyhoštění je podle žalované postaven na reálných základech, kdy nebylo v době rozhodnutí zjištěno, že by v případě žalobkyně existovaly důvody, které by znemožňovaly její vycestování do Iráku. Žalovanou nebylo dosud zjištěno, že by žalobkyni hrozilo nebezpečí ze strany státních orgánů její vlasti. Správní vyhoštění je vztaženo na celou zemi původu žalobkyně a ve vztahu k celému teritoriu Irácké republiky nehrozí žalobkyni reálné, skutečné a bezprostřední nebezpečí, které potenciálně (za předpokladu, že přijmeme dosud neprokázanou tezi o domácím násilí) může hrozit pouze ve společné domácnosti s jejím manželem v místě jejího původního bydliště v Iráku. Žalobkyně v průběhu řízení do vydání rozhodnutí o zajištění žádné konkrétní překážky vycestování ani jednoznačné obavy z návratu neuváděla. Naopak ve své výpovědi sama konstatovala, že z Iráku odjela, protože jí to poradil bratr a nikdy se tam již nechce vrátit. Dále uvedla, že měla problémy se svým manželem, který ji měl zmlátit, když se s ním chtěla rozvést. Žalovanou stanovená délka zajištění v délce 60 dnů je přiměřená vzhledem k důvodně očekávané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění, neboť do konce srpna 2022 nebyla ověřena totožnost žalobkyně a nebyl Velvyslanectvím Irácké republiky v Praze vydán náhradní cestovní doklad, a nemůže tak být přistoupeno k provedení realizace správního vyhoštění žalobkyně do země původu.

IV.

Posouzení věci soudem

4. V souladu s § 75 odst. 1, 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
5. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, neboť byly pro takový postup splněny podmínky podle § 51 odst. 1 s. ř. s.

V.

Rozhodnutí soudu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

6. Žaloba není důvodná.
7. Ze správního spisu soud mimo jiné zjistil, že žalobkyně byla dne 28. 7. 2022 kontrolována na dálnici D1 v dodávce. Bylo zjištěno, že v zavazadlovém prostoru dodávky se nachází 18 osob. Kontrolou cestovního dokladu bylo dále zjištěno, že se žalobkyně na území ČR nachází bez oprávnění k pobytu. Podle lustrací v Cizineckém informačním systému neměla žalobkyně na území ČR povolen jakýkoliv druh pobytu, tj. na území ČR pobývala neoprávněně bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu. Na základě výše uvedených skutečností bylo s žalobkyní zahájeno dne 29. 7. 2022 správní řízení o správním vyhoštění z území členských států Evropské unie podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona o pobytu cizinců a podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 téhož zákona. V protokolu o výsledku účastníka správního řízení sepsaného dne 29. 7. 2022 žalobkyně potvrdila výše uvedené skutečnosti a dále mimo jiné uvedla své jméno, datum narození a iráckou státní příslušnost. V červnu letošního roku žalobkyně opustila své rodné město X v Iráku a i se svým cestovním dokladem odjela do Turecka. Tam byla přibližně měsíc a půl a poté se rozhodla cestovat do Evropy, konkrétně do Německa, kde má nějaké příbuzné. Ještě v Turecku jí nějaký neznámý muž sebral cestovní pas a roztrhal ho. Žalobkyně nedokázala přesně popsat, jak se dostala až do ČR. Pouze uvedla, že šla část pěšky. To bylo vždy při cestě přes hranice. Potom jeli v autech. Jaká auta to byla, jakou měla registrační značku, neví. Neví, přes které státy jeli. Svého neoprávněného pobytu na území ČR si je vědoma. V ČR ani v EU nemá nikoho, kvůli komu by rozhodnutí o správním vyhoštění bylo z hlediska zásahu do rodinného a soukromého života nepřiměřené. Z Iráku odcestovala, protože měla problémy se svým manželem, který ji napadal, když se dozvěděl, že se s ním chce žalobkyně rozvést. Do vlasti se nechce vrátit. Rodiče jí zemřeli. Ve vlasti má ještě bratra, který ji poradil vydat se na cestu. Cílem její cesty bylo Německo. V zaprotokolovaném výsledku po svém zadržení ze dne 29. 7. 2022 dále žalobkyně ke svému zdravotnímu stavu sdělila neklid a únavu po dlouhé cestě. Na konto domácího násilí, jehož měla být podle žaloby obětí ze strany manžela a tchyně, tehdy neuvedla ve vztahu ke svému fyzickému i psychickému zdraví nic, jakkoliv podle obsahu kladených otázek k tomu získala příležitost. Ve výpovědi před žalovanou žalobkyně zdůraznila, že si přeje co nejrychleji opustit území ČR a odcestovat do Německa.
8. Důvodné podezření, že by cizinec mohl mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění ve smyslu § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, existuje mj. tehdy, pokud cizinec vyjádřil záměr pokračovat v cestě přes území jiných členských států Evropské unie, aniž by byl držitelem oprávnění k pobytu v rámci EU (vizte rozsudek NSS ze dne 8. 4. 2016, č. j. 8 Azs 171/2015-52).
9. Žalovaná z konkrétních okolností případu srozumitelně, logicky a věcně přiléhavě dovodila, že bylo dáno nebezpečí, že by žalobkyně mohla mařit nebo ztěžovat řízení a následnou realizaci správního vyhoštění. Žalobkyně byla na území totiž zadržena poté, co v rámci své skupiny nelegálně procestovala polovinu Evropy, včetně, s velkou geografickou pravděpodobností, řady členských států EU. I v rámci výsledku ze dne 29. 7. 2022 trvala žalobkyně na Německu coby konstantním cíli své cesty. K návratu do domovského Iráku přitom projevila nevoli. Nelze ani přehlédnout, že žalobkyně vyjádřila nesouhlas s tím, aby

byl vyrozuměn zastupitelský úřad Iráku. Ke všemu nedisponuje žádným dokladem totožnosti.

10. Žalobkyně tedy již před svým zadržením i po něm postupovala tak, aby ztížila své odhalení a vrácení do země původu.
11. Kontext věci žalobkyně pak významně dotváří následující: žalobkyně tvrdila obavu z vyhoštění z důvodu hrozící újmy. Přírozenou reakcí člověka prchajícího před specifickým druhem nebezpečí je úsilí takto ohroženého jedince domoci se jistého útočiště, jakmile se ocitne mimo dosah této k úniku stimulující hrozby. Členské státy EU ve shodě sdílí lidskoprávní étos, který formuluje Listina základních práv EU coby součást unijního primárního práva. Hledá-li tedy občan třetího státu ochranu před útlakem, má tak učinit bezprostředně po vstupu na území prvního členského státu EU, a to žádostí o mezinárodní ochranu adresovanou jeho správnímu orgánu. Jinak zavdává příčinu k seriózním úvahám stran jiných motivů k opuštění vlasti. Jak žalobkyně vypověděla, vycestovala ze Středního východu. Poté, dříve než vstoupila na území ČR, navštívila řadu států – několik z nich muselo být též členskými státy EU (logicky: ČR s nečlenskou zemí ani nesousedí). V žádném z nich se ovšem o legalizaci svého pobytu nepokusila. Českým správním orgánům za cíl své cesty označila Německo. **I v zaprotokolované výpovědi ze dne 29. 7. 2022 žalobkyně žalované sdělila, že si o mezinárodní ochranu požádá až v Německu. Pakliže by se žalobkyně reálně obávala vážné újmy v důsledku hrozícího návratu do Iráku, požádala by si nevyhnutelně o azyl hned po svém zadržení v ČR, když už tak neučinila dříve během své cesty přes několik států EU.**
12. Kauza žalobkyně, která nerespektovala právní řád ČR, vede soud k jednoznačnému závěru o existenci důvodné obavy, že žalobkyně nebude své právní povinnosti dodržovat ani v budoucnu. Tento závěr jen potvrzuje předchozí chování žalobkyně. Z něho si soud dovoluje vyvodit důvodnou obavu, že ČR nepředstavuje pro žalobkyni cílovou západní zemi, a proto nebude mít ani zájem dobrovolně přistoupit na spolupráci s českými správními orgány bez zřetele k libovolné finanční sumě, již žalobkyně aktuálně disponuje. Ostatně ve správním řízení za cíl své cesty žalobkyně označila Německo. S ohledem na shora uvedené nebylo možné mírnější opatření ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců použít, protože zajištění žalobkyně bylo zcela namístě a v souladu se zákonem.
13. K námitkám stran doby zajištění soud uvádí: pro soudní přezkum je podstatné, zda existovaly právní a skutkové důvody pro zajištění v době rozhodnutí žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a zda žalovaná při stanovení doby zajištění nezneužila správní uvážení nebo nepřekročila jeho meze (vizte rozsudek NSS ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79). Věcné důvody pro zvolenou dobu zajištění žalovaná v dostatečné míře uvedla. Nelze-li určit s přesností délku jednotlivých fází přípravy vyhoštění, pak proto, že je napřed nutná součinnost s příslušným zastupitelským úřadem. Jak správně zdůvodnila žalovaná, délku zajištění ovlivnila skutečnost, že žalobkyně cestovala bez cestovního dokladu, kterýžto nedostatek však nemůže být připsán žalované na vrub.
14. K realizovatelnosti vyhoštění: soud shledává otázku realizovatelnosti vyhoštění žalobkyně žalovanou dostatečně vypořádanou v napadeném rozhodnutí, kde se žalovaná věnuje jednotlivým podmínkám, které závisí především na vydání náhradního cestovního dokladu.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

15. Ohledně zranitelnosti osoby žalobkyně lze hodnocení situace soudem rozdělit do tří okruhů: zaprvé žalovaná vycházela z výpovědi žalobkyně před vydáním napadeného rozhodnutí. V něm žalobkyně sdělila, že ji doma napadal manžel pro její záměr se rozvést. Nesdělila v ní nic bližšího ohledně možnosti ochrany před touto újmou (tj. domácím násilím) v rámci Iráku – ať již přestěhováním se, nebo obrácením se s žádostí o pomoc k iráckým úřadům. Ani nic ohledně své snahy tyto (případné) možnosti využít. Zadruhé žalobkyně v té samé výpovědi vážnost této újmy vlastními slovy vzápětí bagatelizovala, když za příčinu svých zdravotních potíží (zejména psychických) označila dlouhou cestu. Zatřetí žalovaná zajistila žalobkyni v zařízení daného typu v rámci ČR nejvhodnějšího pro přítomnost žen i dětí, což je soudu známo z jeho vlastní činnosti. V tomto zařízení je žalobkyni zaručen přístup k pravidelné profesionální lékařské péči, kterou, jsou-li její tvrzení z žaloby pravdivá, potřebuje nyní především.
16. K nevhodnosti výsledku žalobkyně před policistou a tlumočníkem mužského pohlaví lze hodnocení situace soudem rozdělit do tří okruhů: zaprvé tlumočník i vyslyšající policista s žalobkyní podle soudu známých podkladů jednali korektně. Zadruhé žalobkyně v žalobě za pachatele násilí na sobě označila jak svého manžela, tak svou tchyni. V duchu této žalobní námitky by tedy se žalobkyní neměly v řízení jednat ani ženy – policistka s tlumočnicí. Zatřetí je žalobkyně schopna rozlišovat mezi osobou svého manžela a osobami dalších mužů. Na cestu z Iráku se vydala na základě rady svého bratra, tedy muže. V převaděčské skupině, jejíž byla součástí, opět figurovali muži. V žalobě žalobkyně dokonce uvedla, že putovala přes ČR do Německa, neboť v něm žije její budoucí manžel.
17. Z uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí je zcela správné a prosté vytýkaných nedostatků, a žalobu jako nedůvodnou v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (**výrok I.**).

VI.

Náklady řízení

18. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měla právo žalovaná, jež měla ve věci plný úspěch. Žalované však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadovala jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána (**výrok II.**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, §

104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 13. září 2022

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.